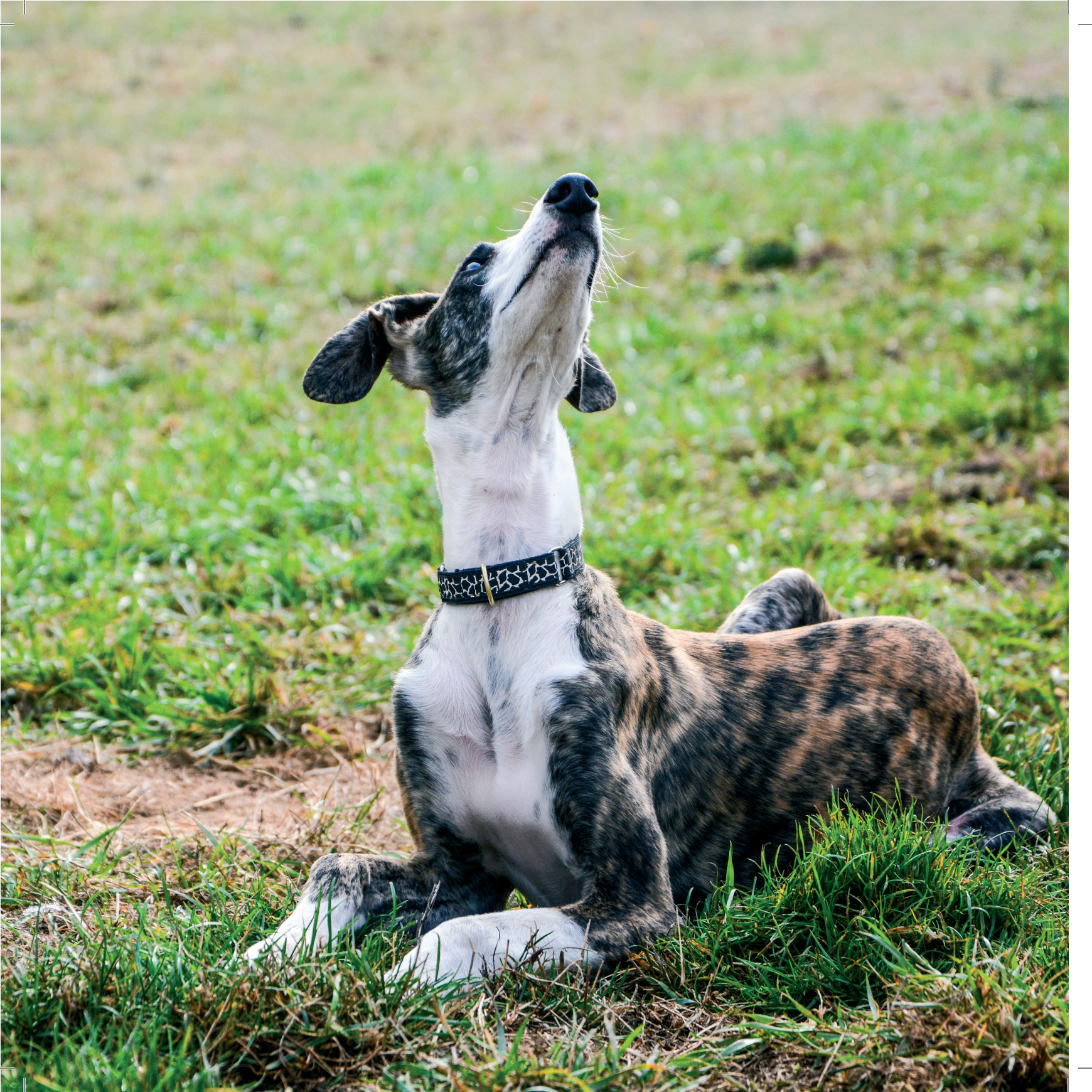

GALGOS DE LA ESTRELLA

ŠŤASTNÁ HVĚZDA PRO ŠPANĚLSKÉ CHR TY

Text: Helena Syrovátková

Foto: Jitka Pejchlová, Zdeňka Hajleková

Galgo je španělské národní plemeno psů s tisíciletou tradicí. Štíhlé, nosaté chrty používali místní galgueros k lovu králíků, ti dnešní spíš k soutěžím v lovu. Ke svému národnímu plemenu se ale Španělé chovají velmi macešsky, proto po celém světě vznikají organizace, jejichž cílem je těmto něžným čtyřnohým gentlemanům a dámám pomáhat. Jednu z nich najdete i nedaleko od nás.

V rubrice U sousedů jsme až doposud navštěvovali Německo a Polsko. Ale protože se k nám „přistěhovali“ noví sousedé, jdem na návštěvu na východ od hranic našeho kraje. Vydali jsme se do Královéhradeckého kraje, kde kousek od Nové Paky svítí hvězda, která za tři roky existence zachránila více než sto psích životů. Estrella je v překladu hvězda, Galgos de la Estrella jsou tedy chrty z hvězdy, a nutno říci, že to je pro ně hvězda štěstí. Občanské sdružení Galgos de la Estrella vzniklo v roce 2013, za jeho vznikem stojí dvě kamarádky – Monika Novotná a Jitka Pejchlová. Musíme se ale vrátit ještě o dva roky nazpět, kdy Monika Novotná adoptovala fenku greyhonda Amy: „Dostala jsem se mezi lidi, kteří adoptují vysloužilé závodní chrty z Anglie. Tam jsem poznala Jitku, která měla tenkrát greyhonda i španělského galga,“ popisuje paní Novotná první setkání s plemenem galgo español.

„Až tehdy jsem zjistila, jak se to s galgy ve Španělsku má...“ Začala pomáhat pod hlavičkou jiného občanského sdružení, a po roce založila s Jitkou Galgos de la Estrella – občanské sdružení, které zprostředkovává adopce chrtů do České republiky.

DĚDICTVÍ UNESCO...?

Realita života takového loveckého galga je více než smutná: lovecká sezona ve Španělsku střídá tu zemědělskou, probíhá zhruba od září do února. Každý lovec si na sezonu „připravuje“ až dvacet psů: „Ona příprava spočívá v tom, že mladý pes je přivázan za auto a běhá. Také je permanentně udržován v hladu, aby měl opravdu důvod králíka doběhnout,“ začíná vypravování paní Monika. „Psy si takto vyzkouší, a pokud splňují očekávání, nechá si je, pokud nesplňují, tak je zlikviduje neskutečně krutým způsobem. V lepším případě je vyhodí na ulici nebo zastřelí, v horším je pověsí za krk na strom tak, aby se psi jen tak tak dotýkali země. Uškrtí se, až když dostanou křeč do nohou,“ říká mi se smutkem v hlase milovnice psů a mně se pak při psaní článku rozechvějí ruce. Stejně končí i psi, kteří už nejsou tak rychlí, při lovu se zraní nebo potřebují jinou veterinární péči. Feny s dobrou krevní linií po sezonách končí v množárnách, kde je jejich údělem rodit další a další štěňata. O to smutnější je fakt, že Španělé chtějí tradiční lov pomocí galgů zapsat do seznamu kulturního dědictví UNESCO.

„Španělské úřady mají svých starostí dost a tak před realitou národního plemena ochotně zavírají oči,“ říká zakladatelka Galgos de la Estrella. Mezi lovci je prý totiž řada politiků, soudců, policistů, takže nikdo nemá příliš zájem prosazovat nějaké humanistické ideály. Jednou prý zprostředkovali adopci psa pro polsko-španělský manželský pár: mladý Španěl prý vůbec netušil, co se kolem plemena děje. „Říkal mi, jak se stydí. Díky internetu a sociálním sítím se ale o životních podmínkách španělských psů začíná veřejnost zajímat a naštěstí ani místním lidem nejsou lhostejní,“ říká Monika a dodává, že pro Španěly zatím galgové nejsou domácí mazlíčci, když už chtějí psa, pořídí si jiné čistokrevné plemeno: „Z místních útulků – perrer si psy berou zcela výjimečně, což nechápu. Neznám totiž mazlivější a oddanější plemeno než je galgo español,“ říká paní Monika.

Musím jí dát za pravdu, na zahradě v Podlevíně u Nové Paky zalité podzimním sluncem k nám po úvodní poklidné vítačce chodí na střídačku Cortez, Moira, Olympia, Asta či William Sweeny.

Nenuceně mi položí čumák do klína nebo na zápisník a přivírájí oči při hlazení. „Ať jim jejich lovec ublíží sebevíc, vykopne je na ulici, oddaně se vrátí. Mají v povaze obrovskou lásku k lidem, ostatním psům i kočkám v domácnosti, milují děti a společnost,“ popisuje mi paní Monika něžnou povahu galgů: „Galgo se nevnučuje, když se chcete mazlit, mazlí se, když si s ním chcete hrát, bude si hrát do umdlení. Když si budete chtít číst, lehne si vám do klína a bude si číst s vámi...“

Jediné, co s ním nesmíte, je chodit na volno, tedy bez vodítka: „Galgové mají po staletí v genech vštípeno, že loví na sensorický podnět, to znamená, že jakmile by byli na vycházce na volno, může se stát, že uvidí v dálce kočku, králíka nebo třeba jen letící igelitový sáček a vystartují,“ vysvětluje mi Monika. „Jakmile se chrt rozeběhne, nezastavíte ho ani nijak neodvoláte. Byla to jejich práce...“ Jestli si ale myslíte, že galgouši potřebují denně hodinu běhat, jste na omylu: „Jsou to spáči, milují válení. Jsou vhodní i do bytu, a pokud jim zajistíte několikrát týdně vylítání v oplocené zahradě, budou šťastní.“

ZE ŠPANĚLSKÉHO SMETIŠTĚ NA ČESKÝ GAUČ

Možná vás napadne, proč adoptovat psy ze Španělska, když české útulky také přetékají odloženými pejsky. Monika pokyvuje hlavou: „Osud psů v českých útlucích mi není lhostejný, pomáháme, jak se dá – to co se nehodí našim psům, předáváme do místního útulku. Galgo je ale pes pro fajnšmekry. Adoptuje ho pouze ten, kdo chce chrt. Další věc je, že psi z českých ulic a útulků nejsou přímo ohroženi na životě. My většinou dovážíme psy od partnerů Protectora Patan a Galgos del Sol, často to jsou zvířata, která mají nějaký problém z prožitých traumat, potřebují speciální péči nebo je naši partneři vytáhnou z takzvaných perrer smrti,“ vysvětluje mi Monika Novotná.

Systém perrer – španělských útulků funguje nekompromisně. Lovec tam nepotřebného psa může odložit a perrera má dvacet

Zahrada Moniky Novotné v Podlevíně

u Nové Paky je skutečným psím rájem

Vpravo: „Vždy, když psa přebírám, šeptám mu, že teď už bude jenom dobře,“ říká Monika

jedna dní na to, aby ho umístila někam jinam. Pokud se jí to nepodaří, po uplynutí doby je pes usmrčen. Nebyli by to ale lidé, aby z toho nedokázali udělat byznys: pokud chce např. organizace jako Galgos del Sol psa z perrery, musí ho vyplatit, částka je stanovena až na 150 eur. V partnerské organizaci jsou psi kastrováni, přeočkování a pak je musí tým dobrovolníků připravit na adopci: „Jsou vystresovaní, bázlíví, ale nikdy ne agresivní. S galgy loví pouze muži, takže psi se jich často bojí, také mohou být citliví na určitou část těla, kde například utrpěli zranění. Galgové jsou chováni v kotcích nebo kůlnách, do domu lovce nesmí, takže kuchyň nebo obývací musíme nejprve poznat a naučit se co smí a co ne, často štekají na televizi, kradou v kuchyni...“ popisuje mi paní Monika, co všechno se „galgoušci“ – jak jim něžně říká – učí v soukromých španělských útulcích a v dočasných domovech.

To je první část cesty ze španělského smetiště nebo ulice na český gauč. „Do Čech dovážíme psy, pro které máme konkrétní domov. Zájemce vyplní dotazník, ve kterém nám přiblíží svůj životní styl a jakého psa by si představoval, na základě těchto informací se najde galgo, který se do dané rodiny hodí. Poté se domluví transport psů ze Španělska do Německa, kde si je přebereme. V tu chvíli informujeme budoucí pánečky, kdy přivezeme jejich psa, a oni přijedou k Jitce a čekají na nás,“ říká mi paní Monika.

Adopční poplatek činí sedm tisíc korun a hradí náklady na kastraci, čipování psa, evropský pas, cestu, očkování a testy na tzv. středomořské nemoci. „Španělé většinou do psů neinvestují vůbec nic, kromě povinného očkování proti vzteklině. Pokud by někdo chtěl štěně, musí počkat minimálně na čtyřměsíční, kdy projde oběma cykly očkování, dřív ze země nesmí,“ vysvětluje Monika a ukazuje mi žíhaného galgo-kluka: „William Sweeny je u mě doma nejmladší, tomu je pět měsíců.“ Ten ale patří do smečky paní Moniky, ve které se prohání také Careto, který přišel o levou zadní packu – tempem ale stačí ostatní smečce, handicap si nepřipouští. Je tu taky Cortés, Montoya, Olympia, Vincenta. V dočasné péči, rozumějme k mání, má Monika nyní černého Sigala: „Někdo mu dal ránu po hlavě, tak má

polámané ušní chrupavky.“ U kamarádky je v „dočasu“ bílá kráska Caracolla, ta by byla pro galgo-začátečníky. Černá Fortuna, dále je tu žíhaná Paquera, energická Leva nebo hrubosrstá Camala: „Nic o psech nezamlčujeme, všechno vysvětlíme a jsme pořád na telefonu, kdyby adoptivní rodiče měli jakýkoli dotaz.“

Naši návštěvu zakončujeme partnerským sloganem sdružení Galgos del Sol a Galgos de la Estrella „From street life to sweet life.“ Adopce jednoho galga nepomůže jednomu, ale rovnou dvěma psům: tomu, který odjede ze Španělska domů, a tomu, který zaujme uvolněné místo v soukromém útulku.

www.galgos-de-la-estrella.cz

**Plemeno galgo español miluje pohyb,
ale i „válení šunek“ a mazlení!
Vlevo krásná Caracolla.**